

Lex Sarah inom äldreomsorgen i Farsta

Information till stadsdelsnämndens
pensionärsråd 12 maj 2014

The Capital of Scandinavia

Sarah Wagnert 1997

Syftet med lex Sarah är att komma till rätta med brister i verksamheten och att förhindra att liknande missförhållanden uppkommer igen.

Från ”syndabock” till förbättringsarbete

Från anmäla till rapportera

Ska vara ett stöd för anställda som vill bidra till att utveckla och säkra kvalitet

Syftet är **inte** att hitta syndabockar, utan att förbättra verksamheten

Alla i verksamheten omfattas av skyldigheten att rapportera missförhållanden!

- Anställda
 - Uppdragstagare
 - Praktikanter
 - Deltagare i arbetsmarknadspolitiska program
-
- **Inte** kunder, brukare, anhöriga, pensionärsorganisationer, anställda i andra verksamheter etcetera
 - **Vem som helst kan däremot anmäla missförhållanden direkt till Inspektionen för vård och omsorg (IVO)**

Målet är att ”stämma i bäcken”

- Synpunkter och klagomål används för att förhindra missförhållanden
- Vem som helst kan lämna synpunkter, till exempel brukare, närstående, medarbetare, brevbäraren eller ICA-handlaren
- Alla synpunkter tas emot och behandlas
- Kan göras anonymt (till skillnad från lex Sarah)
- Den som lämnat synpunkten har rätt att få ett svar
- Synpunkten kan bli en lex Sarah

Avvikelser inom socialtjänsten

Skillnad mellan lex Sarah och lex Maria

- Lex Maria avser avvikelser inom hälso- och sjukvård
- Lex Sarah avser avvikelser inom socialtjänsten
- Mer lika uppbyggnad med de nya föreskrifterna från 2011
- Spelar ingen roll om medarbetaren lämnar "fel" rapport
- Ska bli tydligare i vårt nya ledningssystem

Vad ska rapporteras?

Aktiva handlingar	Till exempel fysiskt våld, sexuella övergrepp, stöld, kränkande behandling
Försummelser	Till exempel när en kund eller brukare inte får det hen har rätt till, till exempel dusch eller promenad
Risker för missförhållanden	En handling eller försummelse som kunnat få konsekvenser, även om det "gick bra den här gången"

Vem gör vad?

Medarbetare	• Vidtar omedelbara åtgärder • Informerar chefen • Fyller i och skickar rapport till registrator
Enhetschef	• Vidtar åtgärder, säkerställer omvårdnaden • Informerar alla berörda • Återkopplar
Lex Sarah-ansvarig	• Säkerställer att omedelbara åtgärder är vidtagna • Inleder utredning • Godkänner vidtagna åtgärder och fattar beslut om eventuell anmäla till IVO • Informerar stadsdelsnämnden
Lex Sarah-utredare	• Genomför utredning och skriver tjänsteutlåtande till nämnd
Stadsdelsnämnden	• Ansvarar för att det finns skriftliga rutiner för lex Sarah • Tar emot information om rapporter, genomförda utredningar och eventuella anmälningar.
Inspektionen för vård- och omsorg (IVO)	• Godkänner våra utredningar och beslut. • Återkoppling till nämnden

Exempel på utredningar

Händelse	Åtgärd
Utebliven hemtjänstinsats	• Förbättrade rutiner • Information och utbildning
Fysiskt våld mellan brukare	• Instruktion kring bemötande •Handledning • Organisation
Beställning som inte verkställts	• Ny rutin
Kund får inte hjälp efter larm	• Särskild kontroll av larmsystem • Information till medarbetare • Rutiner kring kontrollarm, tydligare ansvar
Bristande omvårdnad - försummelse	•Handledning i personalgruppen • Personalärende

Frågor som utredningen ska ge svar på

- Vad har hänt?
- Vilka konsekvenser det har det fått?
- Hur kunde det hända?
- Har det hänt något liknande tidigare?
- Vad har verksamheten gjort för att det inte ska hända igen?
- Vad kan vi lära av misstagen?

Vad händer sen?

- Om det bedöms som allvarligt anmäler förvaltningen det till IVO
- Utredaren skriver ett tjänsteutlåtande för att informera stadsdelsnämnden
- Nämnden tar del av informationen vid sammanträdets slutna del
- Andra verksamheter informeras för att vi ska lära av varandras misstag och förbättringar
- Enhetschefen återkopplar till medarbetarna och eventuellt till drabbade brukare

Utmaningar

- Öka antalet rapporterade avvikelser
- Förankra ett nytt sätt att se på lex Sarah i verksamheterna
- Påverka den negativa bilden i media
- Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

